

kunde glæde sig ved, vilde jeg dog sige, at det betyder intet i Sammenligning med den eneste Ting, vi her i Landet have at tænke paa. Men naar saa Forholdet er det, som det i Virkeligheden er, at vi ende denne Samling med en Bunte af Love, som det er vanskeligt for dem, der have staaet dem, at sige noget grundet til Forsvar for, men som det for os, der skulle angribe dem, er saa overmaade let at føre Krig imod, naar Lovforslagene ere af denne Bestaafenhed, saa er det ikke blot i den større, den almindelige Politit et Nederlag og en Tilbagegang, men saa er Nederlaget og Tilbagegangen førte ud over et nyt Omraade, hvor vi hidtil dog have været fri derved. Saa have vi ogsaa faaet en Forkludring af vor civile Lovgivning; saa er ikke blot vor militære Lovgivning og vor Forfatning lagte øde, men saa er ogsaa vor hele borgerlige Lovgivning gjort til en Skattebold for den Tilstand, vi nu leve i. At disse Forslag, det kompleks af Lovforslag, for hvilket det nu foreliggende Forslag dannet Grundlaget, virkelig fra det Synspunkt, hvorfra dette Ting hidtil har set paa Lovgivningen, ere flette, tror jeg er grumme let at godtgøre. Hele den Skatteomlægning, her er Tale om, er i sit Væsen, i sit Djemed og i hele sin Tendens ikke andet end Omskiftning af Skattebyrden fra de velstaaende til de mindre bemidlede. Det er jo noget, som ingen længer vil modsiges. (Modsigelse). Meget vel, naar ærede Medlemmer endnu have Øst til at modsiges det, kan jeg ikke forhindre dem deri. Jeg tror nu ikke, at deres Modsigelse vil række synderlig langt. Men selv om de skulde have Ret, selv om der kun er Tale om Omskiftning, en Omlægning af Skatten fra en Klasse Borgere til en anden, vil jeg dog sige, at denne Omlægning er ganske vilkaarlig, er ikke begrundet i noget som helst af de Principper, som bør være de ledende ved en Skattelovgivning. Det er, synes mig, paa et saadant Omraade som Skatteomlægning noget af det allersletteste, man kan gøre, naar man vil rotte en Del af Befolkningen sammen og sige til den: Lad os slaa os sammen for at blive fri for nogle Byrder, der paahvile os, og kaste dem over paa andre, som hidtil ikke have baaret dem! Og det er i Virkeligheden ikke noget andet Princip, man anvender, end dette, selv at blive fri for Byrder, som væltes over paa andre. Dette er, siger jeg, et meget daarligt Skattelovgivningsprincip. Jeg antager dog, at ærede Medlemmer ikke ville paastaa, at den Skatteomlægning, de her føre igennem, skulde være begrundet i noget almengyldigt Skattelovgivningsprincip. Jeg ser ikke, at der er noget andet Princip, der gælder for Skatte-

lovgivningen end Retfærdighed, jeg antager ikke, at der er noget andet berettiget Princip for en Skatteomlægning end det, at den nye Fordeling af Byrden rammer Skatteevnen bedre end den gamle. Men det maa vel antages at være in confesso, at man ved som her at ombytte Sukker med Øl ikke har tænkt paa at ramme Skatteevnen bedre end hidtil; det har jeg ikke hørt nogen paastaa. Altsaa er denne Skatteomlægning i alt Fald af den Art Lovgivning, som alene hviler paa Magten og ikke paa noget Retfærdighedsprincip, af den Art Lovgivning, som kun kan retfærdiggøres ved Nød. Dersom der var Nød paa Færde, dersom det gjaldt om pludselig at skaffe Bænge, saa maatte man tage dem, hvor man fandt dem. Man har jo under saadanne Forhold andet Steds set noget lignende som det, de Herrer her gøre. Men under ganske jævne dagligdags Tilstande, der ikke give nogen Anledning til at sætte Lovgivningsmagten i Bevægelse og gribe ind, under saadanne Forhold, blot ifølge Lune og Indfald at vælte Skatten paa Sukker over paa Øl er noget ganske urimeligt. Altsaa det siger jeg for det første, at denne Lovgivning her lader sig ikke forsvare som Skattelovgivning betraget. Det er efter min fulde Overbevisning, som jeg nu hører, at nogle benægte, en klar og tydelig Behyrdelse af de fattige til Fordel for de rige, men i alt Fald er det en ved intet Princip retfærdiggjort Overførelse af Skattebyrden fra nogle til andre. Nu hørte jeg nok, at det ærede Medlem fra Stege (Bojsen) sagde, at det var en demokratisk Gerning, som han her var i Færd med at gøre, og det begrundede han navnlig derved, at Ølstaten for Djeblikket ikke ramte Landarbejderne. Han sagde: Hvis vi havde taget Hvidtøl med — det, som han kaldte det daglige Øl; jeg tror nu, at Bajerstøl er akkurat ligesaa dagligt som Hvidtøl — vilde det have ramt disse Kredse, hvor den foreslaaede Skat ikke rammer, og det mente han, var et demokratisk Princip. Det ærede Medlem tvivlede ikke om, at den Dag vilde komme, da det bayeriske Øl havde samme Omraade, som Hvidtøl nu har, og sagde saa, det var heldigt, om vi fik det bayeriske Øl bestattet nu netop i dette Djeblik. Det indrømmer jeg Heldigt eller uheldigt — det er en Sag for sig, men det er ganske fornuftigt. Dersom ærede Medlemmer nemlig havde ventet med Gennemførelsen af dette Lovforslag, indtil Øllet havde naaet sin naturlige Grænse, var kommet saa langt ud i Befolkningen, som det efter alle Princippers og Erfaringens Vidnesbyrd med Hensyn til alle lignende Forbrugsartikler sikkert vil komme, saa havde de